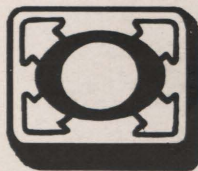

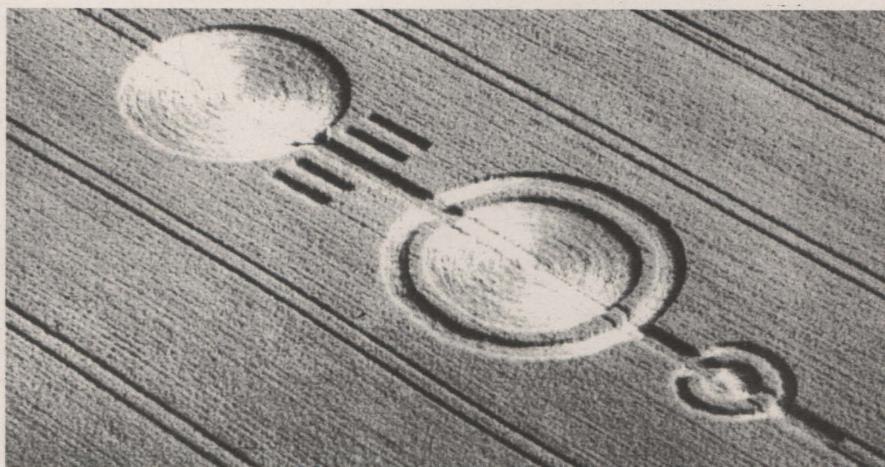
NIVFO

NORSK INSTITUTT
FOR VITENSKAPELIG
FORSKNING OG OPPLYSNING

bulletin

3 • 1991

DE MYSTISKE AVTRYKKENE; ELLER "PIKTOGRAMMENE" I
ENGELSKE KORNAKRER, ER DE ET NATURFENOMEN ELLER
ET BUDSKAP FRA EN FREMMED INTELLIGENS?

FENOMENET HAR FATT FANTASIEN TIL Å BLOMSTRE ...

LES VAR EKSKLUSIVE REPORTASJE OM "KORNSIRKLENE"

**Medarbejdere i CSICOP
ass. of the CSICOP**

Paul Kurtz, Chairman
(professor of philosophy, SUNY at Buffalo)
Kendrick Fraxier
(science writer, Editor, *THE SKEPTICAL
INQUIRER*)
Lee Nisbet, Executive Director
(professor of philosophy, Medaille College)

FELLOWS

James E. Alcock
(professor of psychology, York Univ.)
Issac Asimov
(science writer)
Irving Blodman
(professor of psychology, SUNY at Buffalo)
Brand Blanshard
(professor of philosophy, Yale)
Mario Bunge
(professor of philosophy, McGill Univ.)
Bette Chambers
(Executive Director, American Humanist Assoc.)
Milbourne Christopher
(magician, author)
F. H. C. Crick
(Salk Institute for Biological Studies)
L. Sprague de Camp
(science writer, engineer)
Bernard Dixon
(European Editor, *Omni*)
Paul Edwards
(Editor, *Encyclopedia of Philosophy*)
Charles Fair
(science writer)
Anthony Flew
(professor of philosophy, Reading U., England)
Yves Gallet
(Exec. Secy., l'Union Rationaliste)
Martin Gardner
(author, critic)
Stephen Jay Gould
(Museum of Comparative Zoology, Harvard)
C. E. M. Hansel
(psychologist, Univ. of Wales)
Sidney Hook
(professor emeritus, philosophy, NYU)
Ray Hyman
(professor of psychology, Univ. of Oregon)
Leon Jaroff
(Managing Editor, *DISCOVER*)
Lawrence Jerome
(science writer, engineer)
Philip J. Klass
(science writer, engineer)
Marvin Kohl
(professor of philosophy, SUNY at Fredonia)
Edwin C. Krupp
(astronomer, director, Griffith Observatory)
Lawrence Kusche
(science writer)
Paul McCready
(scientist/engineer, AeroVironment, Inc.)
David Morrison
(professor of astronomy, Univ. of Hawaii)
Ernest Nagel
(prof. emer., philosophy, Columbia)
James Oberg
(science writer)
W. V. Quine
(professor of philosophy, Harvard)
James Randi
(magician, author)
Carl Sagan
(professor of astronomy, Cornell)
Evry Schatzman
(President, French Physics Association)
Thomas A. Sebeok
(anthropologist and linguist, Indiana Univ.)
Robert Shaeffer
(science writer)
B. F. Skinner
(professor of psychology, Harvard)
Marvin Zelen
(statistician, Harvard)
Marvin Zimmerman
(professor of philosophy, SUNY at Buffalo)

**NORSK INSTITUTT FOR VITENSKAPELIG FORSKNING
OG OPPLYSNING (NIVFO)
NORWEGIAN INSTITUTE OF SCIENTIFIC RESEARCH AND ENLIGHTENMENT**

INNHold:

SIDE

<i>Kornsirkler</i> -----	3
<i>Er avtrykkene i korn- åkrene et naturfenomen?</i> --	11
<i>Ansiktet på planeten Mars</i>	13
<i>Healing</i> -----	16
<i>Striden mellom James Randi og Uri Geller</i> -----	21
<i>Stjerner og kråketør</i> ----	23
<i>Om alternativ medisin i Nederland</i> -----	24
<i>Notiser</i> -----	27
<i>Wings of Illusion (bok)</i> --	28

**ABONNEMENT PÅ NIVFO BULLETIN
BESTILLES VED Å SENDE INN
KR 100,- TIL:**

**NIVFO, Postboks 9, 7082 KATTEM
POSTGIROKONTO: 0814 3469574**

UTKOMMER MED FEM NUMMER I ÅRET

ANSVARLIGE REDAKTØRER:

K Stenødegård og Jan S Krogh

ET KRITISK FORUM!

KORN-SIRKLER !

Noe av det nyeste og mest storslagene på mystikkens område er de såkalte sirkelene, eller 'piktogrammene' i kornåkre rundt om i verden, først og fremst i engelske;

Når vi har ofret såvidt mye plass på denne saken er det fordi den har fått så stor oppmerksomhet, i form av bøker, mediaoppslag, undersøkelser og utallige sider i UFO-tidsskrifter; Det er en studie i hvordan fantasien kan blomstre opp og trosoppfatninger utvikle seg, med utgangspunkt i en heller tynn substans; For noen synes sirkelene å ha blitt om ikke et levebrød så i alle fall en bra attåtnering; En ny myte er født -----

* AV VINCE MIGLIORE *

De någjeldende teorier om mekanismen og meningen med sirkelene kan grovt deles i to kategorier, den naturlige og den mystiske. Den ledende hypotesen innen førstnevnte går på atmosfærisk plasma og virvelvinder. Teorien er framsatt av bl.a. Terence Meaden fra TORRO.

Dette postulerer at vindstrømmer blir manipulert av omliggende åser slik at det oppstår virvelvinder og ionisert plasma som skaper mønstrene i kornet. Det finnes mange studier i forbindelse med flysikkerhet som beskriver styrken og uforutsigbarheten hos luftturbulens. Kritikerne hevder imidlertid kompleksiteten og presisjonen hos kornsirkelene utelukker naturlige årsaker. De fremholder videre at der er en forbindelse til de mange forhistoriske stenhaugene (sermonielle steder som f.eks. Stonehenge), og som finnes rundt om i England. Plasma-tilhengerne viser til at fenomenet har vært til stede i mange år og at bløffmakere kan ha pyntet en del på de naturlige formasjonene.

I april 1991 besøkte to ledende (1) utforskere av fenomenet, George Wingfield og John Haddington, California på en foredragstur. Den 14. april opptrådte de med et seks timers foredrag for borte, cosponset av bl.a. MUFON og Starion Productions of San Francisco. Denne artikkelen er en oppsummering av foredraget, med en del tilleggsinformasjon hentet fra tidsskrifter og blad som utgis i England.

Wingfield og Haddington er raske til å avvise plasma-teorien. "Bare de mest hårdnakkede skeptikere klynger seg fortsatt til denne versjonen av begivenhetene", sa Wingfield i sin innledning. Han fortsatte med å liste opp noen av de mer forbløffende funn assosiert med ekte kornsirkler, og de mener at det ikke kan dreie seg om noen bløff. De fremholder:

1. Kornstilkene er bøyd men ikke brukket. De er faktisk uskadet.
2. Noen avtrykk er bare svakt markert, en effekt som er vanskelig å lage.
3. Der er fine strukturer i det nedlagte kornet. Der er skarpe kanter og enkelte ganger flere lag i forskjellige retninger.
4. Mange av formene er elliptiske. Bløffmakere ville mest sannsynlig lage sirkler.
5. Noen ganger ser man smale ringer som omgir sirkelene. Disse er konsentriske med sirkelene, og er noen ganger bare få tomme brede. Det er umulig å se disse ringene fra bakkenivå uten å vasse seg gjennom og ødelegge kornet. Og man ser ingen tegn på noe slikt.
6. Tilstedeværelsen av 'kardesk' - tallrike små sirkler knyttet til mønstret.
7. Fenomenet er globalt.
8. De store piktogrammene er ofte flere hundre fot lange.
9. Øyenvitner forteller om sirkler som dukker opp 'som om en usynlig kraft presset kornet ned'.
10. Det store antall av formasjoner; over 1000 bare i England i 1990.

11. Bløffen i forbindelse med Operation Blackbird var lett å gjennomskue som bløff.

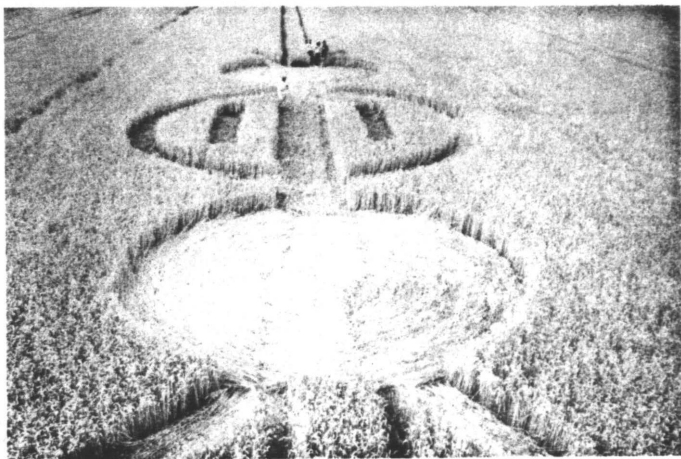
12. Søkevinkel-beviser. Med høy grad av konsistens forteller søkevinkelgjengere at pikto-grammene ligger på tvers av eller langs med ley lines.

(2)

En kurios omstendighet er at mange av piktoagrammene ser ut til å være orientert med deres hovedakse langs de hjulsporene som bøndene bruker når de sprøyter avlingen. Amerikanske farmere bruker vanligvis fly når de sprøyter kornet med insektmidler, men britene anvender traktorer som kjører langs disse sporene (tram-lines).

Wingfield forteller om en episode hvor en farmer som hadde bestemt seg for å overumple en mulig bløffmaker, lot være å sprøyte åkeren. Men på tross av manglende hjulspor, og til farmerens store skuffelse, dukket det opp et stort piktoagram i åkeren hans kort tid senere. Dette er typisk for den forvirrende effekt som sirklene synes å fremvise. Nettopp som en forsker påstår at mønstrene aldri krysser naturlig forekommende grenser dukker det opp et mønster som gjennomskjærer en hekk, stanser opp og fortsetter på den andre siden.

Overfor sitt henførte publikum gikk ikke Wingfield og Harrington særlig langt med spørsmålet om mulige naturlige forklaringer. Selv om bløff og virvelvinder kuttles ut, kan det være andre naturlige krefter i sving. Disse

Dette avtrykket dukket opp ved Barn Field, Cheesefoot, England, nær Winchester, Wiltshire, den 11. august 1990. Fotoet er tatt av Busty Taylor. Det forekommer i 'Enigma', og i en postkortserie.

alternative hypotesene er diskutert i mange av de fine bøkene og tids-skriftene fra England. Andre naturlige teorier om fenomenet omfatter magnetiske anomalier, seismiske årsaker, lydbølger, elektromagnetisk stråling, kosmisk stråling, en eller annen form for sammenheng med forhistoriske stenhauger, kjemiske reaksjoner fra jordsmonnet, gasser etc. Dyr har også vært nevnt, bl.a. griser, pinnsvin, fugler, rev osv.. Men ingen av disse oppskriftene synes å kunne forklare alt eller ikke en gang mesteparten av mysteriets besynderlige karakteristikk.

MYSTIKK

Den grunnleggende antakelsen bak det mystiske syn er at avtrykkene ("agriglyffene") har symbolsk mening, og at de derfor er resultat av en ukjent intelligens. Det første inntrykket de fleste vitnene har er at det ligger informasjon i disse mønstrene. Det eneste spørsmålet som gjenstår er: hva betyr de?

Med den voldsomme økningen i antall avtrykk i 1990 har en rekke eksperter på flere områder vært inne i bildet. Av og til rapporteres det om en høy, plystrende lyd, og mange har registrert feilfunksjoner på på elektronisk utstyr. Andre forteller om blå og røde lysblaff, gjennomskinnelige orange kuler og andre optiske effekter.

Hittil har det ikke vært mye diskusjon om metodene for innsamling av data, men det følgende blir en smule mer kontroversiell. Wingfield og Haddington reflekterer over de mest populære mystiske ideene, såne som de man finner i *The Crop Circle Enigma*, redigert av Ralph Noyes. En bok som kan sammenlignes med Jacques Valleys *Passport to Magonia*, og som kobler ufo-fenomenet sammen med en lang historie om folkløse og gamle beretninger. På samme måten er det nå vanlig i England at man kobler kornsirkelene sammen med keltisk huldretro, forhistoriske stenhauger, neolittisk religion, kanalisering, ønskekviser, et utvalg av overnaturlige begivenheter og selvsagt UFOer.

KELTISK FOLKLØRE

Troen på alver som er så populær på de britiske øyer får oss til å huske de flyktige små alvene som maler blomstene, danser i måneskinnet og skaper problemer i hyttekjøkkenet. Mindre kjent er rapportene om tidsreiser, sirkler i bakken kjent som hekseringer, og hvetekakene fra *The Good People*.

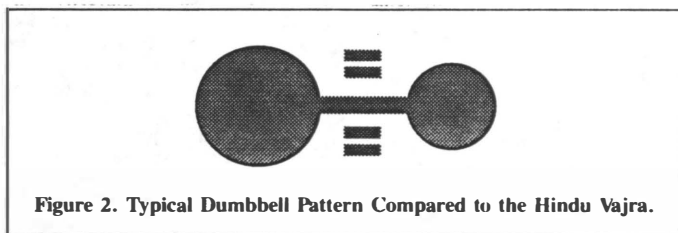
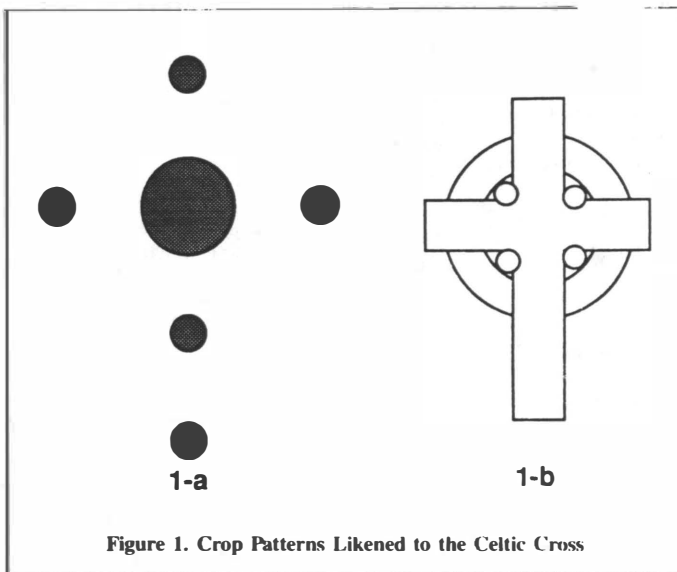
The Good People er også kjent ved andre navn, som f.eks. leprechauns, *Little People*, *Gnomes* etc. Det forekom sågar en beretning om en liten mann nylig, med skinnende rødt hår og skjegg. Han skulle ha blitt sett i et tre i nærheten av en kornsirkelformasjon. Den rødharede dvergen finnes både i keltiske myter og innen UFO-fenomenet.

Da de enkle sirkelene først dukket opp var et av de første symbolene man la merke til den såkalte quincunx - (fig. 1-a uten bunn sirkelen). Dette ble etterfulgt av det lange korset - (fig. 1-a) og ble kalt det keltiske kors (fig. 1-b). Dette er nettopp et eksempel på hvorfor Wingfield og Haddington føler at der er "meget klart en spirituell forbindelse". Hvis dette symbolet faktisk korresponderer med det keltiske kors, da er det en klar sammenheng med eldgammel tro.

STENER OG STENHAUGER

Stonehenge er den mest populære av slike seremonielle stensirkler. Et stort antall av disse monumentene er spredt ut over de britiske øyene og det nordlige Frankrike, men den tyngste konsentrasjonen finner man i sør-vestengland, nettopp hvor kornåker-fenomenene (agriglyffer) er konsentrerte. Og igjen - disse stedene har historisk og spirituell signifikans og korrelasjonen betraktes som signifikant av enkelte cereologer.

Silbury Hill er en spesiell pyramideformasjon anslått til å være minst 2600 år gammel, med en rik historie av religiøse og mytiske bibetydninger. Ifølge Wingfield har mer enn 40 formasjoner oppstått i nærheten av dette monumentet. Et annet og noe senere monument er den hvite hesten ved

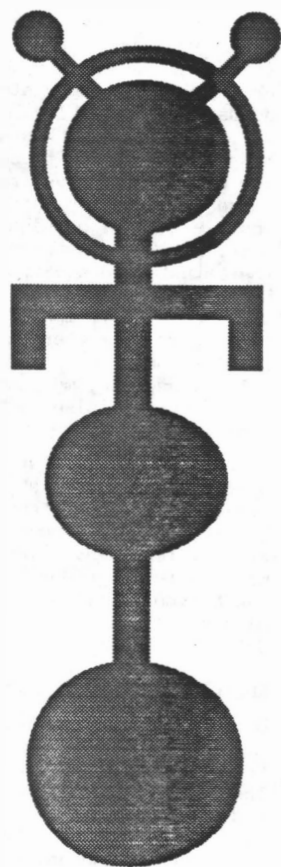
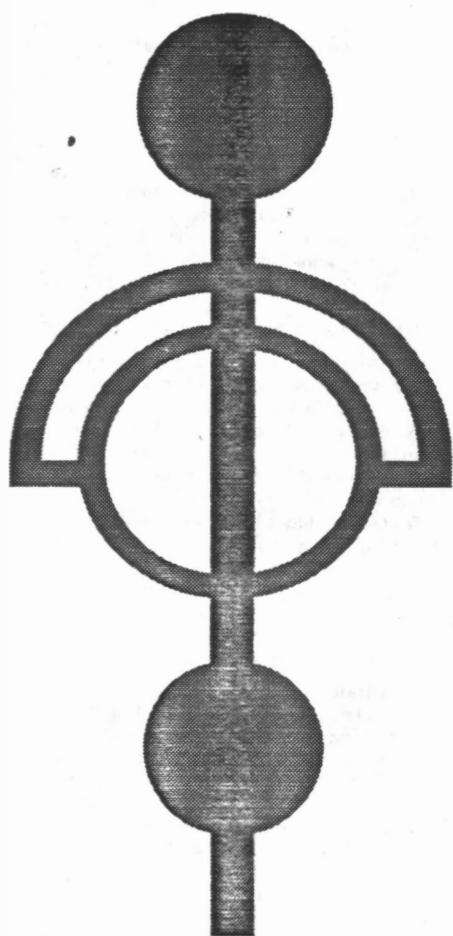

Fig. 3. Til venstre: Piktogram fra 1990, nær Lancing, Sussex.
The Crealogist, no. 3, Spring 1991.

Til høyre: Tegning fra uidentifisert fotografi vist av Haddington.

Uffington, "et symbol på porten mellom den fysiske og åndelige verden." Adskillige piktogrammer er funnet som ligger mistenkelig på linje med Silbury Hill og den hvite hesten.

Selv om kilden er ukjent så er det mange mennesker som rapporterer tilstedeværelsen av en energi inne i de gamle stenhaukene og dagens kornsirkler. Dessverre varierer reaksjonene sterkt over hele spekket. De fleste forteller om en følelse av ærefrykt, andre om munterhet. Atter andre opplever kvalme og sågar blackouts. Pat Delgado (Crop Circles, the Latest Evidence) forteller om hvordan hunden hans nektet å gå inn i en sirkel, mens Wingfield på sin side beretter om en hund som ikke hadde noen betenkeligheter i så måte, men som tvert i mot begynte å spise av kornet inne i sirkelen!

Stonehenge har vist seg å være en gedigen astronomisk kalender og utplasseringen av stenene minner bemerkelsesverdig om enkelte av argilgyffene. Hvorvidt disse moderne formasjonene har astronomisk betydning synes å være av mindre betydning enn ideen om at det står en intelligens bak dem.

RELIGIONER

Det allerede nevnte keltiske kors er ikke det eneste religiøse symbolet man har sett i kornsirklene. The quincunx f.eks. kan assosieres med hindu-guden Shiva Shakti (som ødelegger verdener). En "swastika"-forasjøn er også påvist, den er avbildet på omslaget av The Crop Circle Enigma. Dette symbolet er naturligvis eldre enn Hitler, og skal bety "det totale univers", ifølge Wingfield, eller i senere engelsk hell og lykke. Vanlig er også "manual"-figurene, to sirkler med litt forskjellige diametere forbundet med et sentral skaft - (fig. 2). Dette er blitt knyttet sammen med hinduernes "Vajra", et redskap brukt ved ritualer. Vajra-symboliserer det ubrytelige. For ytterligere studier, se "The Year of Vijra" av John Haddington, i Global Link Up, høsten 1990.

Noen av kornsirkelmønstrene krever en viss tøying av fantasien for å få dem til å stemme med de mer tradisjonelle symbolene som er nevnt her. Wingfield fremholder imidlertid at det er tale om "mystiske symboler, ikke intellektuelle symboler - de taler til oss gjennom det ubevisste." Noen av mønstrene, sier han, er også kjent av Navajo-indianerne, og man kan finne dem i indianske tegninger.

Forhistoriske stenhauer, symboler fra en rekke antikke trosoppfatninger og den generelle atmosfæren av at noe overnaturlig skjer, alt dette leder til den konklusjon at det er et religiøst fenomen.

KANALISERING

Kanalisering er et av de verktøyene som kan tåkelegge eller klargjøre din forståelse av sirklene, avhengig av din tro. Og det ser ut til at tro spiller en primær rolle her etter som vi graver dypere i de okkulte vitenskapene. Enhver psykolog vil kunne fortelle deg at du vil se og oppfatte det du ønsker å se, hva du er motivert for å se og hva din mentale make up sier deg er mulig. Min oppgave her er å gjengi hva Wingfield og Haddington rapporterer og hva som er skrevet i litteraturen. Så la oss gå videre.

Wingfield og andre forskere har benyttet kanalisering til å oppnå informasjon om sirklene. En av dem påsto at sirklene er laget av "The Shining Ones", en gruppe engleaktige vismenn som bygde Silbury Hill for 4500 år siden. De forsvant i den neolittiske perioden, da menneskene tok til å miste sin åndelige forbindelse med jorden. Nå vender de tilbake for å bistå med den kommende overgangen. (Se "Cairns and Crop Circle", av Michael Poynder, Kindred Spirit magazine, Vol. 2, nr. 1, Winter 1990.) Andre føler at sirklene er et resultat av oppvælsen av den kollektive menneskelige bevissthet - et konsept om at alle mennesker og alt som lever deler en alminnelig mental forbindelse, en teori utviklet av C.G. Jung.

Andre psykiske har hatt hell med seg ved å forutsi datoen og tidspunktet for når nye sirkler ville dukke opp. Man bør nok si delvis suksessfulle, i det en forutsa studiet, men bommet på tidspunktet med 5 uker.

Mange har forutsagt en økning av kompleksiteten i piktogrammene i 1991, så vi får vente og se om det vil stemme. Det sies at fenomenet vil fortsette i 1991. Og psykiske antyder at de små "kardsirklene" man finner nær de store formasjonene kan representere astronomiske konstellasjoner.

32

SØKEVINKLER

Leting med søkevinkler eller ønskevist (dowsing) er en annen av disse disiplinene som betraktes som suspekt av de som tilber den vestlige vitenskapsuden. Men likevel - søkevinklene spiller en fremtredende rolle i kornsirkellæren. (geomancy). Wingfield, Haddington og nesten alle newsletters fra England viser stadig til de såkalte leylinjene, som lar seg registrere ved hjelp av søkevinkler. Stonehenge og mange andre lignende stenkonstruksjoner har sterke linjer påvist med søkevinkler og mange av piktogrammene sies å ha slike linjer langs sine lengre og kortere akser.

Haddington forteller at leylinjene "synes å ha en tiltakende energi, som et globalt nettverk, lignende et nervesystem. Gaia, den levende jorden, og Ceres, kornets gudinne, er også knyttet til kornsirklene. Enkelte 'kvistgjengere' påstår at der er en annen dimensjon ved sirkene, at de kan måle en kraft over bakkenivået - som strekker seg flere fot opp i luften over mønstrene i kornet.

DE SENESE BEGIVENHETENE

Kornsirkene dukker nå opp også i andre land. Mange New Age-disipliner opplever piktogrammene som enda en manifestasjon av en global, åndelig forandring som er under utvikling og som har sammenheng med hendelser som rivingen av Berlin-muren, miljøbevegelsen og populariteten av vegetarkost.

Et annet av de mysteriene som skjer nå er tilsynelatende av jomfru Maria (BVM) [Blessed Virgin Mary - red.] i en liten landsby i det sentrale Jugoslavia. Byen heter Medjugorje. Med en bemerkelses-

verdigg parallell til BVM-historien ved Fatima har en rekke barn mottatt budskaper under bønn og faste. En romersk-katolsk nonne, Søster Mary Michael, har studert hendelsene i Medjugorje og kornsirkene. Hun føler at sirkene representerer noe ondt. Men de fleste forskere er ikke enige i dette.

En av Medjugorje-spådommene går ut på at BVM vil etterlate et permanent avtrykk på jorden den 6. juni 1991. (Det er i så fall ennå ikke blitt funnet! - red.) Et spesielt symbolsk piktogram, som inneholdt mange kombinerte mønstre) dukket opp den 6. april 1990. Haddington foreslår at dette kan være en forløper for den spådde begivenheten i juni 1991.

På samme måte har en serie med hull i jorden dukket opp i Sveits. Hullene kan være relatert til kornsirkene, da det ikke finnes fotspor omkring dem. Flere kubikmeter med jord er fjernet uten at man har funnet spor av noe slag i jorden omkring hullene.

UFOER

De mystisismeorienterte forskernes favorittrefreng er at UFOer må være ansvarlige for sirkene, eller mer generalt, den samme kraften som ligger bak sirkene ligger også bak UFO-opplevelsene. Det finnes mange øyenvitneberetninger om rødglødende kuler, blå lysblaff, store gjennomskinnelige sfærer - orange og sølvfargede - i kornåkrene. En mann ved navn Bryce Bond har i vårnummeret 1991 av Crealogist fortalt om hvordan han ble paralyisert i en åker. Han mottok da et budskap: "Bare vær rolig. Vi vil ikke skade noen. Du står nå midt inne i vår farkost. Vi tilhører ikke din dimensjon."

Wingfield og Haddington forteller om da de en natt hadde kornsirkelvakt. Klokken var ca. 03:00 på morgenen, og der var en gruppe på 12 personer, inklusive en psykisk. De fikk høre en høy "plystrende lyd". Den var vanskelig å lokalisere, men ved en anledning lot den til å komme fra et sted like utenfor det piktogrammet de befant seg inne i. Herr Haddington følte at der var "noe til-

stede" i området. Den psykiske kvinnen ropte: "Hvis du kan høre oss, så stopp". Plystrelyden opphørte straks. Så begynte den på igjen. Et annet vitne, som befant seg et stykke unna påstår å ha sett et UFO over hodene på gruppen da lyden oppsto, men de andre i gruppen kunne ikke se noe uvanlig. Imidlertid var Haddington vitne til en meget merkelig begivenhet mens han stirret ut i natten - adskillige svarte stenger lot til å danse mellom kornaksene. Andre i gruppen skal ha sett det samme.

Et annet vitne, Ron Jones, opplevde også den plystrende tonen. En natt hørte han lyden hjemme hos seg selv. Han ble øyeblikkelig fraktet til en kornåker, hvor han så roterende lys. Og i samme øyeblikk fant han seg selv hjemme i sin seng. Alle disse opplevelsene smaker av UFO-fenomenet, inklusive rapporter av høy merkverdighetsgrad.

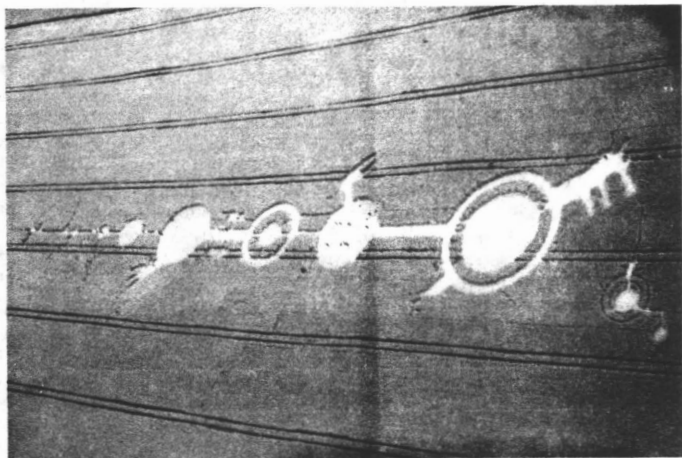
George Wingfield tilrår oss å ha et åpent sinn. Han mener at enkelte piktogrammer kan være tegninger av skapninger, så som de fra keltiske myter. Fig. 3 viser to eksempler.

KONKLUSJON

I løpet av runden med spørsmål og svar etter foredraget ble Wingfield spurt om hva han mente alt dette kunne dreie seg om. Han svarte at sirkelene kan signalisere neste stadium i vår utvikling. Han ville at de tilstedeværende skulle komme til England og besøke sirkelene. "Det er en opplevelse som ikke lar seg beskrive med ord", sa han. "Du må delta".

Enten du er mystikk-minded eller forankret i akademisk vitenskap, så er sirkelene et bevis for en gåte som stadig pågår. Siden sirkelene gjenoppstår, har målbare elektromagnetiske og visuelle anomalier, og synes å romme et symbolsk budskap, kan mysteriet representere en fertil mark å undersøke. For de interesserte vil jeg anbefale følgende kilder, likedan den utmerkede bibliografi satt sammen av Michael Chorost i MUFON UFO Journal for april 1991.

MUFON UFO JOURNAL No. 278 June 1991

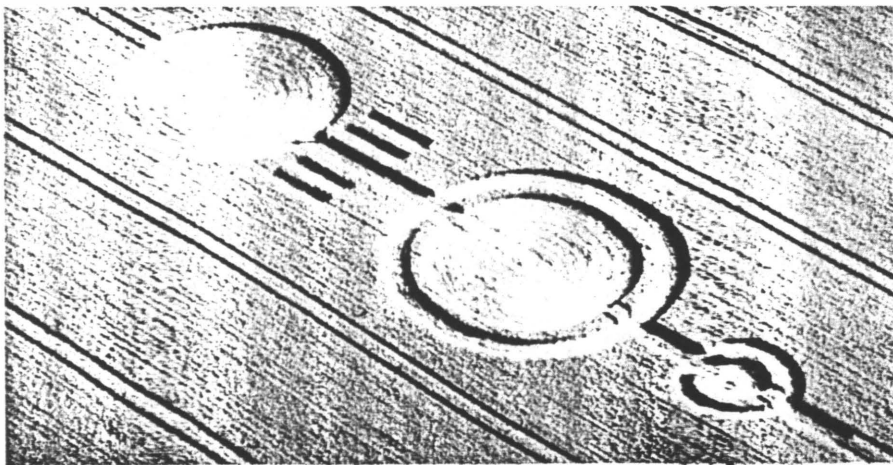
ER AVTRYKKENE I KORNAKRENE ET NATURFENOMEN?

Det er allerede et faktum at en del av disse sirkene etc. har blitt laget av bløffmakere. Det er faktisk foretatt arrestasjoner av slike personer for skadeverk på åkrene. I ufologiske kretser i England bekalger man at såvidt mange 'forskere' bet på bløffen og erklærte sirkene for å være 'ekte'.

En japansk forsker, professor Ohtsuki fra Waseda-universitetet dro til England hvor han foretok en fem ukers observasjon av div. kornåkre. Prosjektet ble kalt Operation Blue Hill, og man tok i bruk en hel del teknologisk ut-

styr, inklusive radar. To sirkler oppsto innenfor et område på fem kilometer fra observatørene. Dette skjedde i det vinden spaknet, akkurat slik vitenskapsfolk som mener at sirkene er skapt av luftturbulens hadde forutsagt. Hvordan tilhengerne av en paranormal hypotese vil forklare dette står igjen å se.

Professor Yoshi Hoko Ohtsuki har faktisk også vært i stand til å skape slike sirkler ved å produsere plasma i sitt laboratorium. Hans eksperimenter, som første gang ble rapportert i Nature (den 14.3.91), tiltrakk seg en hel del

Svenske ufologer skal etter sigende til England og gjøre video-opptak av sirkene for en svensk TV-kanal. På turen ledsages de av en journalist fra Sveriges Riksradios vitenskapsredaksjon, som skal produsere et innslag om begivenhetene. Senere skal det trekkes inn ekspertise i form av meteorologer og plasmafysikere.

Ifølge enkelte kilder er ikke 'sirkene' noe nytt fenomen. Det skal finnes en rapport hel tilbake fra 1678, hvor man da gav selveste Djevelen skylden for avtrykkene (UFO-NYT nr. 3/91). Jmfr. "Avtrykkene ved Namsenfjorden". De var trekantete, og det ble sagt at Djevelen setter trekantete fotspor..

I løpet av Operation Blue Hill dro professor Ohtsuki fra Japan sammen med en gruppe frivillige studenter for å delta i en kornåkerobservasjon i Wiltshire..

Professorens laboratorieforskning har vakt oppsikt flere steder og relateres nå også til UFO-fenomenet som en interessant forklaring på slike saker. Ohtsuki stiller seg meget positivt til denne siden av saken. Han mener at hans oppdagelse later til å forklare nesten alle uforklarte UFO-data som han hittil har samlet inn (bl.a. med hjelp av den relativt seriøse UFO-gruppen Fujiki.) Han har forklart hvordan plasma var i stand til å stanse bilmotorer, f.eks. De eneste tilfellene han ikke kan forklare, sier han, er de såkalte 'nærkontaktene av tredje grad', som involverer 'rommenn'. Det har imidlertid vært foreslått at disse kan forklares som en form for endret bevissthet, induisert av den sterke mikrobølgeenergien inne i plasmavirvelen.

Ohtsukis neste stopp var undergrunnsbanen i Tokyo. Etter å ha fått elektrisiteten slått av dro han sammen med noen ingeniører nedover i tunnelene for å lete etter flere beviser for sirkeleffekter. Og i lyset fra lyskasterne kunne ingeniørene peke ut dusinvis av sirkler i støvet ved siden av jernbansporene, og dessuten på veggene i tunnelen. Sirklene er frembragt av små virvler forårsaket av passerende tog. Heldigvis, får man si, har ikke disse tunnelene vært rengjorte på 25 år og ingeniørene hadde lenge visst om dem. Kanskje kunne 'creologene' (tilhengerne av en paranormal årsak) forklare hvorfor denne antatte 'intelligensen' som de tror lager avtrykkene, etterlater seg beviser for sin tilstedeværelse i undergrunnsbane-tunnelen gjennom et kvart århundre?

Dersom minisirkler kan dannes i undergrunnen såvel som i laboratorier, hvilken form for plasma ville kreves for å danne sirkler i kornårker? Om noen er kvalifisert til å svare på dette må det være professor Øhtsuki.

FORFATTER: Paul Fuller.

XX

Samme tidsskrift bringer også en angivelig øyenvitneskildring fra dannelsen av en sirkel i en kornåker.

Det var herr og fru Tomlinson som var ute og spaserte på en gangsti over en hvetetåker nær landsbyen Hambleton, følgende en heritet fra Vivian Tomlinsons opprinnelige brev om saken til avisen Sunday Mirror.. Vi gjengir brevet i utdrag. Klokken var omkring ni på formiddagen da de to befant seg i åkeren. Kommet halvveis stoppet de for å se på vinden som blåste gjennom kornet og sendte bølger etter bølger av krusninger over åkeren, slik at det nesten kunne se ut som en gyllen brun sjø. Plutselig oppsto der en forandring i dette mønsteret. Det så ut som om vinden skjøv fra begge kanter. Ved midtpunktet var det som om vinden øket i styrke og sendte voldsomme bølger gjennom aksene. Den hvislende lyden tilkalt, nesten som en panfløyte i høyt toneleie. Ekteparet kikket opp for å se om det var et helikopter over dem. Det var det ikke, og det hele virket merkelig. Plutselig kom det et kraftig vindgufs rett ned mot dem. Vinden sirklet rundt dem, og da de så ned la de merke til hvordan kornaksene lå seg flatt ned. Det begynte som en svær virvelvind. Denne delte seg så til enda en som liksom skubbet den første til side, snurret rundt og lå kornet flatt.

De to befant seg nå inne i et sirkelformet avtrykk. De kunne også se miniatyrvavtrykk som virvlet rundt med stor fart i åkeren. Kornaksene snurret rundt og lå seg flatt ned. Fru Tomlinson sier at hun nå fikk panikk, grep sin mann i armen og dro ham med seg vekk fra sirkelen.

ANSIKTET PA PLANETEN MARS -- KAN DET TALE?
FORSØKER STENANSIKTET Å SI OSS NOE..... ?

UTROLIGT MEN SANDT

SKANDALE

BLADET

Sensation

Russisk rumsonde avslører liv på Mars!

STENANSIGT TALER TIL JORDEN!

MOSKVA: I mere end 15 år har en ansigt-lignende klippformation på Mars tiltrukket sig alverdens videnskabsmænds interesse og overvågning. I januar i år skærpedes interessen, da den russiske rumsonde Mars 23 sendte 2.000 billeder til jorden, der viste, at stenansigtet forsøgte at tale.

– Vi har naturligvis undersøgt om mundens bevægelser skyldtes flygende sand eller lys-påvirkninger, fortæller den tyske astronytiker, dr. Peter Bosch, der er tilknyttet det sovjetiske rumfærdselsprogram. Men der er ingen tvivl. Mundens bevægelser sig og forsøgte at tale. Russere har sat mundtallene til at forsøge at tyde, hvad stenansigtet siger. Men indtil videre er det kun blevet til noget uforståeligt sludder i retning af: -orgh, rigu, aach.

Måske bliver budskabet tydet, til vi kan kigge på de billeder, til vi bliver blå i hovederne, siger dr. Bosch. Men vi kan kun finde ud af, hvad der foregår, hvis vi får folk op for at se og lytte.

Seks af de ialt 2.000 billeder taget med et sekunds interval af det mystiske stenansigt på Mars viser, at munden bevæger sig.

I flere år har det versert teorier om opprinnelsen av den fjellformasjonen på overflaten av Mars som grannligelig ligner et menneskeansikt.

Den amerikanske romfartsadministrasjonen er ikke i tvil om at "ansiktet" fremkommer som et tilfeldig spill av lys og skygge-påvirkninger i fjellene på Mars' overflate. En del interesserte flere steder i verden har på amatørplan forsøkt å forske videre i saken. De har fremskaffet og undersøkt adskillige Mars-bilder fra NASAs arkiver. På

den bakgrunn er det også kommet flere publikasjoner om "ansiktet".

For kort tid siden kunne man i ukebladet 'Rapport' lese en av de mest kuriøse og hårreisende historier til dags dato om Mars-ansiktet: Nå hadde det begynt å tale til jorden!

Men les selv beretningen slik den sto i bladet: (Neste side). >>>

"STENANSIKT TALER TIL JORDEN!"

MOSKVA: I mer enn 15 år har en ansiktsliggende fjellformasjon på Mars tiltrukket seg allverdens vitenskapsmenns interesse og oppmerksomhet.

I januar i år ble interessen skjerpet, da den russiske romsonde "Mars 23" sendte 2000 bilder til jorden. De viste at stenansiktet forsøkte å snakke.

"Vi har naturligvis undersøkt om munns bevegelse skyldes fykende sand, eller lyspåvirkning," sier den tyske astrofysiker dr. Peter Bosch, som er knyttet til det Sovjetiske romforskningsprogrammet.

Men det er ingen tvil. Munnen beveger seg og forsøker å snakke.

Russerne har satt munnavlesere til å forsøke å tyde hva stenansiktet sier. Men inntil videre er det kun blitt til noe uforståelig sludder i retning av "orgh, rigu, aach".

BUDSKAPET BLIR KANSKJE TYDET

"Vi kan kikke på disse bildene til vi blir blå," sier dr. Bosch. "Men vi kan kun finne ut hva som foregår hvis vi får folk dit opp for å se og lytte."

Den tilhørende bildeteksten forteller om de viste seks fotoene: "Seks av de i alt 2000 bildene tatt med et sekunds intervaller av det mystiske stenansiktet på Mars viser at munnen beveger seg."

FRA ROMMETS OVERDREV

Beretningen i seg selv virker helt absurd. Men la oss likevel kikke på noen av bestanddelene:

Det er riktig at denne formasjonen finnes på Mars-overflaten og at den har en umiskjennelig likhet med et menneskeansikt. Men at dette skulle ha tiltrukket seg allverdens vitenskapsmenns interesse er uten hold i virkeligheten. I UFO-Nyt har det tidligere meget grundig vært beskrevet hvordan ansiktet er blitt omtalt i forskjellige publikasjoner.

At det finnes bilder av denne formasjonen er naturligvis korrekt. Opptakelsene stammer fra den amerikanske Mars-sonden Viking 12 fra 1976 og det finnes to bilder hvor man noenlunde tydelig kan finne igjen det famøse ansiktet. Disse bildene har NASA-identifikasjonsnumre 35A72 (=76H593) og 70A13 og viser formasjonen med en anelse endrede belysningsforhold.

Det finnes overhodet ikke seks fotos hvor hvor belysningen er så forskjellig at det kan gi en illusjon av munnbevegelser. Men mye kan jo gjøres med litt retouchering på fotografier., bl.a. med moderne computerteknikk.

MARS 23 UT AV DET BLÅ!

At den russiske romsonden Mars 23 i januar 1991 skulle ha sendt 2000 bilder som viser at ansiktet forsøker å snakke virker litt eien-dommelig for å si det mildt.

Om dette sier stud. scient. Ole J. Knudsen fra SUFOIs Alarmcentral: "Det har overhodet ikke vært sendt opp noen russisk romsonde mot Mars siden de mislykkede Phobos-sondene og ingen kjenner til en Mars 23-sonde. Så langt har man ganske enkelt ikke nådd i rekkefølgen!"

At man skulle ha tatt opp og transmitert 2000 bilder med et sekunds intervall av bare denne ansiktsformasjonen fra Mars-overflaten, lyder på ingen måte troverdig. Ansiktet er kun en særdeles liten struktur på Mars, som i så fall med kraftige telelinser skulle ha vært fotografert med enorm presisjon i løpet av 2000 sekunder, dvs. i løpet av godt en halv time, om man skal tro historien. Det er overhodet ikke teknisk mulig.

Videre er det ikke normalt på fotos fra amerikanske eller russiske romsonder å anføre tidsangivelsen, som det fremgår av de seks bildene fra ukebladet.

HALLO DR. BOSCH?

Men det kunne jo være at dr. Peter Bosch kunne hjelpe oss med flere opplysninger.

>>

Nå støter man imidlertid på et lite, men kanskje også vesentlig problem: dr. Bosch opptrer nemlig ikke i det tyske oppslagsverket "Wer ist Wer?", 1990-utgaven. Dette verket svarer til det internasjonale "Who is Who?". Intet tyder derfor på at denne tyske astrofysikeren, som ifølge beretningen er så fremragende at han kan være knyttet til det sovjetiske romforskningsprogram, eksisterer i virkelighetens verden.

Russiske munnavlesere skulle etter opplysningene ha forsøkt å tyde budskapet. Det synes dog ikke å være så vanskelig. Ved meget nøye å studere munnbevegelsene på hvert enkelt av de i Rapport offentliggjorte seks fotoene av Mars-ansiktet er jeg nemlig kommet frem til at det må være tale om fire konsonanter (B, G, H og M) samt to vokaler (U og U).

Ved å etterprøve de forskjellige mulige bokstavkombinasjoner ser ansiktets budskap til oss i virkeligheten ut til å være såre enkelt: HUMBUG!

Man vet ikke konkret hvorfor denne absurde beretningen egentlig kommer. Hvis man imidlertid ser på de øvrige historier som bringes i samme utgave av ukebladet, er det mye som tyder på at kilden kunne være f.eks. Weekly World News, hvis fritt-i-luften-svevende beretninger UFO-Nyt ved tidligere anledninger inngående har beskjeftiget seg med og advart om.

Et kunstig skapt stermonument på Mars vil i seg selv være en kolossal sensasjon. Men at det også skulle tale? Jeg beklager å måtte stå av her, for historien er da ellers så spennende.

KILDE: UFO-Nyt nr. 3/91.

Forfatter: Ole Henningsen.

Beretningen om "Ansiktet på Mars" er forøvrig å finne i NIVFO-Bulletin nr. 3/82.

Myten om at 'ansiktet' beveger munnen er også omtalt i utenlandske skøpikertidsskrifter.

Vi kan forøvrig bekrefte at myten stammer fra Weekly World News..

NIVFO

STAVANGER

NIVFOs Vestlandsregion har dessverre vært nedlagt en tid, men er nå i ferd med å bygges opp igjen:

NIVFO (lokal) region STAVANGER/ROGALAND er gjenopprettet, og leder er:

Espen Olsen

Postadresse:

NIVFO Stavanger,
Postboks 2565, Ullandhaug,
4004 STAVANGER

Telefon: 04/41 77 68

Vi håper at alle abonnenter i Stavanger/Rogaland som er interesserte i å delta, tar kontakt med Espen Olsen!

Vi håper videre at også Bergen kommer med, og at man i fellesskap kan gjenopprette Landsregion VEST!

HEALING

AV MARY-ANN BARFOD

Mange, om ikke de fleste, av de fenomenene som faller innenfor området av parapsykologisk forskning er trivielle og hensiktsløse (Moore, 1987.) Selv om det ved hjelp av psykokinese var mulig å bøye spisebestikk eller få møbler til å sveve, selv om en stor skapning romsterte i Nord-Amerikas skoger eller svømte omkring i skotske innsjøer, selv om man kunne bestemme et fremmed menneskes personlighet ut fra vedkommendes fødselsdato eller linjene i hånden eller lengden på nesen, hva slags nytte ville det være i dette? Eksistensen av slike fenomener ville være omtrent like verdiløs som ikke-eksistensen av dem.

Det er noe annet med healing. Eksistensen av en metode for mirakuløs helbredelse ville radikalt forandre livet til millioner av mennesker, om ikke hele verden. Det er kanskje her tiltrekningen til healing ligger.

Her er det på sin plass å klargjøre hva som menes med healing. I vanlig forstand kan healing defineres som en restaurering til helse. Leger, kirurger, tannleger, sykepleiere, psykiatere og psykologer healer. Medisinere healer. Og enkelte mennesker blir bedre uten påviselige årsaker - også dette kan kalles healing. Men i dette essayet er healing definert som en gjenoppretting av helsen ved hjelp av mekanismer utenfor de som er kjent av konvensjonell medisin (Benor, 1984). Denne definisjonen inkluderer troshelbredelse, Christian Science, psykisk kirurgi, åndelig healing og et samsurium av separate praksiser som har lite til felles bortsett fra påstandene om at de er i stand til å gjenopprette helsen (Sabbagh, 1985.) Og siden disse påstandene kanskje ikke er

FREMTIDSFORSKNING.

totalt feilaktige, har man foreslått at i de tilfellene hvor bedring inntrer så skyldes det ikke noen av de grunnene som healerne selv angir. (Sabbagh, 1985).

Healere arbeider på så mange forskjellige måter at en klassifikasjon er praktisk talt umulig. (Starway, 1986); men likevel kan healings-systemer grovt inndeles i tre grunnleggende typer basert på hva det er hos systemet som skal være kilden til healingkraften. Healing kan tilskrives: (1) Gud eller Kristus; dette blir generelt kalt troshelbredelse eller åndelig healing; (2) overnaturlige livskraft eller diskarnerte ånder, noen ganger referert til som åndshelbredelse; eller (3) psykiske fenomener, sånne som utenomsanselig oppfattelse og psykokinese, generelt

kalt psykisk healing. Hva som enn måtte være kilden, så er denne healingskraften generelt umulig å måle eller sågar å påvise (Stanway, 1986), og det er alltid umulig å forutsi hvorvidt pasienten vil bli helbredet. De fleste healere fører ikke kliniske opp-tegnelser som vil gjøre det mulig å vurdere resultatene, men det later til at bare en liten del av de pasientene som behandles av healere kan vise til målbare fysiske forandringer (Benor, 1984).

Pasienter som søker healere føler at de har nådd grensene for hva konvensjonell medisin kan tilby. I utgangspunktet finnes det to typer av slike pasienter: (1) de hvor det ikke er mulig å påvise noen lidelse; og (2) de man ikke har noen kjent kur for, så som diabetes, arthritis og cancer (Jones, 1987). Og det finnes kategorier av sykdom som healing ikke kan kurere; f.eks. så er healing spesielt kraftløs når det gjelder reparering av brukne ben eller åpne sår eller sågar småting som det å gjeninnsette manglende tenner (Warfield, 1972). Men healingen er spesielt effektiv i behandlingen av ikke-sykdommer, dvs. vage fornemmelser av ubehag etc. som healere setter navn på og dermed gir sykdomsstatus (Sabbagh, 1985). Healere har en tendens til å fokusere på psykosomatisk medisin (Benor, 1984); den psykosomatiske forbindelsen blir av enkelte healere monopolisert som om det var en konsept som ikke eksisterer i konvensjonell medisin.

Mange healere i Vesten praktiserer kristendom og forbinde healingskraften med en mellomkomst av Gud eller Kristus (Stanway, 1986). Typisk er at de diagnostiserer sykdom uten noen forutgående sammenkomst med pasienten og uten noen fysisk undersøkelse (Benor, 1984); i det de påstår at deres informasjon kommer fra Gud og at healingene er utført av Gud eller Kristus som arbeider gjennom dem (Steiner, 1986). Spirituelle healere krever ikke nødvendigvis at pasienten har noen religiøs tro, (Stanway, 1986),

men mangel på suksess blir ofte tilskrevet mangel på tro fra pasientens side (Randi, 1987). Ironisk nok, en stor del av motstanden mot åndelig healing kommer fra Kirken, da de fleste formelle kirker av forskjellige grunner har vært ute av stand til å gå god for healing (Stanway, 1986). Som en konsekvens har healerne opprettet avvikende kirker eller religiøse grupper som f.eks. Christian Scientists, Emmanuel Movement og New Thought (Kelsey, 1973), hvis hovedformål er å drive healing. Innen de mer konvensjonelle kirkene er det populært hos de syke å besøke healingssteder som Lourdes i Frankrike og Holywell i Wales (Weatherhead, 1952). Og i dette århundre har man sett fremkomsten av evangeliske healere som f.eks. Oral Roberts, Peter Popoff og Rex Humbard i USA (Randi, 1987), og "psykiske kirurger" som Tony Appaoa og Juan Blanche fra Filippinene - (Schaller & Carroll, 1976).

The Church of Christ (Scientist) ble opprettet i 1979 av Mary Baker Eddy, forfatter av "Science of Health" som er Christian Sciences "bibel" (Weatherhead, 1952). Christian Scientists tror at sykdom, smerte og sågar død er illusjoner produsert av det menneskelige sinn, og typisk nok avviser de enhver form for konvensjonell medisinsk behandling (Schaller og Carroll, 1976). Medlemmer som blir syke må sende bud etter en Christian Science-healer, trent i metafysikk. Han skal overbevise pasienten om at sykdommen er uvirkelig (Weatherhead, 1952). Visserlig kan den totale livsstilen hos bevegelsen ha mange positive helseelementer, men teorien rommer en masse svakheter, som til tider er selvmotsigende, usammenhengende og forvirrende. Sykdom er ikke en illusjon skapt av mennesket - vitenskapelig forskning gir beviser for at det eksisterer sykdommer blant dyr før mennesket hadde oppstått - (Weatherhead, 1952). Og smerte tjener et meget reelt formål som signal om at noe er galt og bør derfor ikke ignoreres. Christian Science-healere gir den samme behandling for alle lidelser og har "kurer" uten først å stille noen diagnose (Weatherhead, 1952). Men det kanskje mest utvekk-

ende element hos Christian Science er behandlingen av sykdom hos barn, som ikke er immuniserte eller gitt forsvarlig medisinsk oppmerksomhet, ikke en gang for benbrudd (Stanway, 1986). Kort sagt, et samfunn basert på læren til Christian Science ville i beste fall bli herjet av sykdom og lidelse, i verste fall selvdestruktivt.

Hvertår hører man om hundretusener av mennesker som strømmer til den lille byen Lourdes i det sydlige Frankrike i håp om å bli kurert (Randi, 1987). Lourdes er bare ett av mange slike steder rundt omkring i Europa. Det ble "oppdaget" i 1858 da en ung pike, Bernadette Soubirous, påsto å ha sett jonfru Maria der, og senere avdekket en bekk i nærheten. Bekken ble antatt å ha spesielle helbredende krefter, enda det ikke har vært mulig å påvise noe spesielt innhold i vannet. Derimot er det et faktum at man løper en betydelig risiko for å pådra seg en infeksjon fra det langsomt flytende vannet. De som bader der er ofte urene, ukyske, eller lider av hudsykdommer, avskalling, væskende sår etc., og det er funnet tyfusbakterier i prøver fra Lourdes-vannet (Weatherhead, 1952.) Kort sagt, mens de psykologiske effektene ved det å komme sammen med lidelsesfeller kanskje lar seg påvise, er det ingen beviser for at vannet eller andre aspekter ved Lourdes sev, kan avstedkomme noe mirakel (Randi, 1987).

HIMMELSK INNGRIPEN

Det mest prominente healingssystemet av de som påberoper himmelsk inngripen er for tiden den moderne evangeliske healing-bevegelsen som dukket opp i USA i 1940-årene. (Randi, 1987). Dette er en multi-million-dollar-industri som igjen mangler beviser for aktuelle helbredelser som kan knyttes til Gud eller Kristus. James Randi har avslørt en rekke av disse troshelbrederne, og påvist at de benytter seg av enkle tricks, direkte bløff og falsknerier under sine healingskorstog (Steiner, 1986; Jaroff, 1988). Det mest urovekkende element

i denne formen for healing er at mangelen på effekt av metoden blir en skyldbelastning for pasientene, som forestiller seg at det negative resultatet skyldes mangel på tro fra deres side.

PSYKISK KIRURGI

En spesiell variant av religiøs healing er psykisk kirurgi, som oppsto på Filippinene. Psykisk kirurgi ser nå ut til å spre seg over hele verden. Den tiltrekker seg tusener hvert år; de godtroende, de desperate, de håpløse og de oppgitte (Schaller & Carroll, 1976). Også her er behandlingen alltid den samme uansett hva sykdommen måtte være; enten nå kirurgien er for cyster, canser, sukker-syke eller gikt - de psykiske kirurgene later til å fjerne massevis av uhumskheter fra pasienten; ting som har vist seg å stamme fra kyllinger, kaniner, kyr og sågar planter. Og mirakelmennene har en forklaring på rede hånd: Det døde vevet er blitt forandret til uskadelige substanser av overnaturlige krefter (Randi, 1982). Og - etter en gang - heller ikke her finnes det beviser for noen kur som kunne tilskrives "inngrepet" alene. Derimot har Randi og andre gang på gang demonstrert at de psykiske kirurgene bruker fingerferdighet og enkle trylletricks som f.eks. falske tommelfingrer, ballonger med blod, og barberblad pakket inn i bomull, kombinert med skuespillertalent for å forbløffe deres publikum (Smiles, 1980; Randi, 1982).

PSYKISKE FENOMENER

Enkelte healere baserer seg på psykiske fenomener som ekstrasensorisk persepsjon (ESP) og psykokinese (PK) og bruker disse til å diagnostisere og kurere (Stanway, 1986). De stiller diagnoser på grunnlag av informasjon mottatt telepatisk fra pasientens sinn, fysiske konstitusjon eller fra tankene til andre personer som er til stede, eller prekognitivt fra diagnoser som ennå ikke er stilt. Så kan healeren kurere pasienten direkte, via PK, eller ved telepatisk å influere pasienten til å kurere seg selv, eller også kurere folk over distanse. Eller impregnere gjenstander med >>

healingskraft (Aakster, 1986). Men, eksistensen av healingskraft står ennå igjen å bevisse hinsides rimelig tvil. Disse teoriene kan på ingen måte brukes som beviser for eksistensen av healing.

"ENERGIOVERFØRING"

En lignende teori går ut på at healing skjer når energi blir overført fra healer til pasient (Benor, 1984). Denne ideen om energioverføring fikk tilsynelatende støtte fra eksperimenter utført av Maxwell Cade og Cashford (1980), som fant at EEG-amplityden hos den psykiske healeren økte gjennom behandlingen, mens den avtok hos pasienten. Men Hearne (1982) mente at dette ikke hadde å gjøre med energistrøm, men med ulike tilstander av kortikal vekkelse hos healeren og pasienten. Han testet dette ved å overvåke EEG-aktiviteten hos mennesker som konsentrerte seg om regneoppgaver og andre som fikk beskjed om å slappe av. Han fant da tilsvarende signifikante forskjeller. Men også denne teorien synes å være relativt usikker.

PSYKOSOMATISK

Selv om bare en liten del av healernes diagnoser er nøyaktige og bare en fraksjon av de pasientene som er blitt "leget" svarer med målbar fysiske forandringer (Benor, 1984), så vil healing av og til virke eller synes å virke. Hver dag er det mennesker som føler seg bedre etter healerbehandling, selv om de årsakene healerne oppgir sjelden er de riktige (Sabbagh, 1985). Realistiske forklaringer på de sporadiske effektene av healing ligger mer sannsynlig i grenseområdet mellom psykologi og fysiologi enn i dominansen av himmelsk intervensjon, energifelter eller PSI-fenomener (Sabbagh, 1985).

Uttrykket "troshelbredelse" kan oppfattes på to måter. Man kan forestille seg at healingen er effektiv av den kraften som healingen påstås knyttet til, det være seg Gud, ånder, eller en karismatisk healer. Alternativt kan "troshelbredelse" betraktes som noe som skjer

på grunn av selve trosakten (Warfield, 1972). Healing gjør ganske enkelt bruk av empati (*) [empatheia - red.], som hovedkilde til healingskraft (Stanway, 1986; ved å lytte til pasienten, berolige, vise medfølelse osv., kan healeren redusere nervøsitet og spenninger og sågar suggerere bort symptomer (Benor, 1984). Det synes liten tvil om at hva metoden enn måtte bestå i - det å redusere spenninger alene kan gi meget klare resultater. Og suggesjon kan sikkert spille en meget stor rolle når det gjelder å sette opp en kur (Moore, 1977).

Til en viss grad er dette et behov som tidligere er blitt imøtekommet av konvensjonelle praktikanter innen medisinen. Når liten medisinsk hjelp kunne tilbys brukte legene mer tid på å gi råd og støtte til pasientene. Men den moderne medisinske vitenskap har forandret på relasjonene pasient/doktor (Jones, 1987). Dette poenget blir stadig mer fremtredende når man vurderer de pasientene som oppsøker healere - de som moderne medisin kan gjøre lite for, av den grunn at det ikke foreligger noe fysisk galt med dem eller fordi det ikke finnes noen kjent behandling for deres tilfelle (Jones, 1987).

Et annet viktig element å ta i betraktning når man undersøker hvorfor healing noen ganger later til å fungere er den spontane bedring. Den naturlige svingning i ethvert sykdomsforløp betyr at det forekommer perioder hvor pasienten føler seg bedre og faktisk også er blitt fysisk bedre (Sabbagh, 1985). Når de faktiske årsakene til en bedring kanskje ikke lar seg påvise er det enkelt å vise til et "mirakel" eller til overnaturlige krefters inngripen (Moore, 1977). Den såkalte "Freireich Experimental Plan" viser en "tongue-in-cheek"-analyse av hvordan det er mulig å benytte naturlige perioder med bedringer til å "bevise" at behandling er effektiv (Sabbagh, 1985). Hvis behandlingen, i dette tilfellet healing, settes inn etter en periode hvor pasienten er blitt gradvis verre, finnes det fire muligheter: (1) tilstanden kan bedre seg og dermed later det til at behandlingen virker; (2)

tilstanden kan stabilisere seg, og igjen kan det se ut som om behandlingen virker, i det den har stabilisert utviklingen av lidelsen; (3) pasienten kan fortsatt bli verre, noe som kan være en indikasjon på at behandlingen ble satt inn for sent og at dosene må økes (ved healing burde pasienten ha sterkere tro); og (4) pasienten kan dø, noe som igjen tyder på at behandlingen ble satt inn for sent (Randi, 1987). Uansett hva som måtte skje; healingen er aldri blitt bevist å være feilslått.

BEHOVET FOR RIGORØSE KONTROLLER

Dette viser klart viktigheten av å få etablert rigorøse eksperimentelle kontroller ved testingen av enhver behandlingsmetodes effektivitet. Først og fremst må tilstanden bli klart definert og diagnostisert før noen som helst healing-behandling begynner. Og igjen etter 'kuren' må man forsikre seg om at den reelle lidelsen er blitt behandlet og at pasientens helse faktisk er blitt gjenopprettet. Deretter må effekten av forvirrende variabler - som psykologiske faktorer, tilfeldigheter hos den menneskelige fysiologi etc. - utelukkes (Sabbagh, 1985). Dessverre ser det ut til at bevisenes styrke er omvendt proporsjonale med kvaliteten av kontrollen. Til en viss grad er også medienes fremstilling av healing misvisende. På samme måten som vi, på det personlige plan, selektivt slutter oss til den informasjon som styrker vår tro, er healingssuksesser vanligvis glorifisert i den populære pressen, mens de mange feilslåtte tilfellene blir utelatt og ignorert (Randi, 1987).

HALVINSTITUSJONALISERT UÆRLIGHET

Kanskje delvis som et resultat av dette står vi stadig tilbake med det faktum at på tross av mangelen på beviser for effekt av healing, så tror folk stadig på den (Sabbagh, 1985). På tross av det faktum at healingindustrien er en form for halv-institusjonalisert uærlighet, er den ikke så harmløs som det later til. Reelle farer finnes (Sabbagh, 1985). I den tro at de er blitt helbredet kan pasienter komme til å avslutte

konvensjonell behandling, noe som av og til kan være fatalt, f.eks. når det gjelder diabetes. De kan også kaste bort verdifull tid for de søker legitim behandling; dette spesielt cancerpasienter (Pepper, 1987). Det å sette seg selv i fare ved egen ignoranse og godtroenhet er én ting. En annen ting er de uskyldige som blir utsatt for fare gjennom andres praksis. To særlig alvorlige eksempler her er barn som kommer i fare på grunn av foreldrenes tro, eller smittebærende personer som feilaktig anser seg selv som helbredet og på den måten blir en fare for samfunnet (Sabbagh, 1985). Eldre mennesker er spesielt utsatte. Deres helsebehov er større, ofte har de kroniske lidelser som f.eks. arthrititis, hvor konvensjonell behandling bare er delvis suksessfull, og de er ofte bundet til hjemmet og de vokste opp i en tid med mer troverdighet. Derfor er de mer tilbøyelige til å bli fristet av annonser (Pepper, 1987).

HEALERNE SELV

Et avsluttende ord om dem. Det er denne forfatters oppfatning at også healerne selv kan deles i to kategorier: (1) de som virkelig tror på det de holder på med; og (2) de som bevisst bedrar. Førstnevnte er like ignorante som deres pasienter og de trenger å bli gjort oppmerksom på det faktum at fysiske problemer med den menneskelige organisme er noe langt mer enn påvirkninger fra sinnet. Intet kvantum av tro vil fjerne svulster eller erstatte tapte lemmer. Den sistnevnte typen er opportunist og svindlere som bevisst bedrar desperate uhelbredelige. Dette er de virkelig kriminelle, skyldige i bedrag, tyveri og sågar mord. De skulle straffes deretter.

KILDE: The Skeptic nr. 3/1990.
(Australian Skeptics Newsletter)

Forfatteren Mary-Ann Barfod er vinner av Australian Skeptics' students-essay-konkurranse). - Red.

STRIDEN MELLOM JAMES RANDI OG URI GELLER

RANDI I ØKONOMISKE VANSKELIGHETER

ET FOND OPPRETTES

Vårt portrett av Randi i nr. 2 var ikke helt up to date, så la oss få tilføye noen opplysninger:

Randis virkelige navn er, som nevnt i tidligere nr. av NIB, Randall James Hamilton Zwing. Blant hans bøker er også "The faith healers", "Miracle Mongers" and their methods", og den nye "The mask of Nostradamus".

Nevnes bør dessuten verket "The magic world of the amazing Randi".

Randi har også besøkt Sverige, og i tillegg til omtalen i Folkvett finner man et lengre intervju med ham i det svenske livssynsbladet Sökaren nr. 5/91.

I det danske Paranyl nr. 4/91 har Willy Wegner en omtale av Randi, basert på Trondheims-besøket i vår.

STRIDEN MELLOM JAMES RANDI OG URI GELLER

Denne feiden er velkjent stoff for enhver som har hørt om de to.

Nå har Geller sendt et brev til verdens skeptikerorganisasjoner hvor han klager over at Randi i mange år har trakasert ham og fortsatt gjør det. Det later til at Geller nå vil ta hevn over Randis avsløringer av hans triks. (Se bl.a. intervju i Fate nr. 496).

Uri Geller er i sving med å anlegge rettssaker mot Randi, og han sier at han kommer til å fortsette med det i ethvert land. Randi har allerede vunnet to slike saker, men forsvarer har gått meget hardt ut over hans økonomi. Randi har også sendt et brev til alle skeptikerorganisasjonene i verden hvor han forteller at han ikke lenger har midler til å fortsette sitt forsvar. Til nå har han måttet ut med 155.000 dollar til dette.

Man har derfor satt seg i sving for å

opprette et fond til Randis fortsatte forsvar mot Gellers søksmål. For evt. nærmere opplysninger om dette fondet kan man skrive til:

Lewis Jones
23 Woodbastwick Road, Sydenham
London SE26 5LG, England.

Randi har forøvrig på en utmerket måte kommentert Uri Gellers brev punkt for punkt.

Uansett hva man måtte mene om denne kontroversen vil vel de fleste kunne enes om at Geller i det minste burde etterkomme anmodningen om å dokumentere sine påstander om 'overnaturlige' evner.

VIDEO-OPPTAKET AV RANDIS FORELESNING I TRONDHEIM:

I NIB nr. 2/91 var det meningen å annonsere videokassetten for salg (s. 27). Mange har vel forgjeves lett etter annonsen på siste side.

Det var faktisk i orden med oppkopieringen, men dessverre kom uforutsette hindringer i veien, og da var det for sent å rette opp teksten i nr. 2.

Men vi arbeider fortsatt med å få laget kopier for salg, slik at flest mulig kan få oppleve James Randis forelesning ved Universitetet i Trondheim.

Mange har rimelig nok spurt om enten å få kjøpe eller å få se videoen.

Vi vil komme tilbake til saken så snart det måtte bli mulig å få laget kopier til akseptabel pris.

- Red.

RANDIS SVAR TIL URI GELLER:

Uri Geller er tilsynelatende oppbragt over den støtte jeg har fått fra det akademiske samfunn og fra skreptiker-grupper rundt om i verden. Han har nå sendt et farge-rikt 'åpent brev' til alle dette måtte angå. Jeg iler til med å svare.

Den første linjen i Gellers tirade danner mønsteret for det som følger: "Siden tidlig på 70-tallet har James Randi forsøkt å avsløre meg." Nei, herr Geller, tidlig på 70-tallet avslørte jeg deg.

I stedet for å ta for seg den angjeldende 'ærekrenkelsessaken' som allerede er behandlet, kaster Geller frem noen hendelser som han sier fant sted i Japan i 1988. Han velger uten videre å tro det som han er blitt fortalt at jeg skal ha sagt der, uten spørsmål. Han siterer et eneste punkt fra en eneste og meget slett oversettelse som passer hans formål, for så å hoppe over til en annen. Siden ingen sak hittil er blitt reist mot meg i Japan, vil jeg være klok nok til ikke å kommentere hans anklager i den saken. Men jeg kan forsikre dere om at de faktiske forhold er ganske forskjellige fra de han presenterer.

Geller påstår også at jeg skal ha 'ærekrenket' en venn av ham. Heller ikke denne påstanden kan kommenteres av meg, (noe Geller meget godt vet) da saken for tiden befinner seg i retten. Dere får tilgi at jeg følger rådene fra mine advokater. Så snart saken er løst vil jeg med glede komme tilbake til de detaljerte fakta.

Dere kan trygt tro meg nå jeg forteller at rettssaker som behandles av New York-advokater (spesielt) er meget kostbare. Jeg fløy frem og tilbake mellom mitt hjem i Florida og New York mange ganger, og betalte to advokater 250 dollar per time for deres arbeid i 18 måneder. Saken ble avgjort

mot Geller 'med prejudice'.

Alle som undrer seg over Gellers kommentar at 'det er vanskelig å tenke seg at Randi ikke har ytterligere midler til å fortsette sitt forsvar', er velkommen til å sjekke min Money and Market-konto, den eneste jeg har, og de lån jeg har tatt opp på min livspolise. Herr Geller bor på et gods utenfor London som han hevder er verdt tyve millioner dollar. I et intervju har han uttalt:

"Det var en tid da jeg hadde Rolls Royce og ti Rolex-klokker (*) og jeg kjøpte 500 silkeskjorter på en gang... Det å ha penger fritar deg fra en hel del stress i livet. Du trenger ikke å bekymre deg for regninger og panteheftelser."

Sånn sett kan jeg forstå at han vil finne det vanskelig å tro min nåværende situasjon...

MacArthur-fondet har stoppet. En stor del av det ble brukt til å sette meg i stand til å reise og gjøre undersøkelser til bøker som 'The Mask of Nostradamus'. Det satte meg også i stand til å holde gratis foredrag ved skoler hvor de trengte hardt til bistand. Og i ethvert tilfelle så kan jeg ikke nå lenger bære de meget store kostnadene til fortsatte rettssaker.

Pengene som er mottatt fra de siste MacArthur-utbetalningene, og de som er tjent på TV-seriene for Granada i England, gikk direkte til advokatene. Jeg er for tiden nesten konkurs og vil være det når/hvis en ny sak gjør seg gjeldende.

Sluttelig skriver Geller: "Det [Randi] sier om meg er ikke sant. Jeg vet at de fleste av dere er skeptikere og kanskje ikke særlig interesserte i mitt synspunkt." Jeg vil svare for meg selv og går ut fra at jeg svarer for i det minste noen av skeptikerne. Herr Geller. Vi er meget interesserte i ditt synspunkt, men vi er enda mer interesserte i sannheten. Sannhet er noe som bare kan etableres gjennom skikkelige undersøkelser. Det er ikke et meningssspørsmål eller

et 'synspunkt' den dreier seg om. Du har alltid vært vant til å komme med påstander som du ventet vil bli trodd av dem som betaler for å se dine nummer. Så vi får se, ikke sant?

Disse sakene egner seg slett ikke til å bli diskutert på denne måten, men Uri Gellers 'åpne brev' krever at jeg svarer, slik at ikke hansanklager kan bli akseptert som sanne. Jeg vil ikke føre kampen her. Han har bragt saken for retten, og jeg er klar til å svare ham der. Stay tuned.

James Randi

-
- (*) Ved en senere anledning, da han ble spurt om Rolexene, svarte Geller: "Jeg vet ikke om alle har Rolex. De kan ha vært Constantine Vacherons eller Pateks."
-

Også CSICOP har kommentert Uri Gellers 'åpne brev' for å belyse saken, bl.a. ansvarsforholdet mellom Randi og CSICOP som organisasjon. Det synes som om man har forsøkt å trekke inn CSICOP for også å skade organisasjonen. Men det er et fastslått faktum at hverken Randi eller andre medlemmer uttaler seg på dennes vegne, de snakker som privatpersoner så sant ikke noe annet er vedtatt av styret. Dette vil bl.a. innebære at CSICOPs assurandører ikke dekker Randis rettsaker.

Som tidligere nevnt har Randi, for sikkerhets skyld, midlertidig trukket seg ut av CSICOP, noe styret beklager.

- Red.

STJERNER OG KRAKETÆR

Både grafologi og astrologi er falsifiserbare fenomener. Begge er også ved mange studier og eksperiment blitt falsifisert. Men likevel er det mange som tror på dem. Hvorfor? spør psykologen Adrian Furnham i New Scientist 26/1 1991.

En forklaring, skriver han, på at tro på grafologi og astrologi er så utbredt kan være at det finnes et behov for å vurdere, beskrive og måle mennesker. Utallige studier har vist at det ikke lar seg gjøre å lese av personlighet og egenskaper fra en persons håndskrift. Likevel kan man ofte i de store engelske avisene lese om hvordan grafologer blir benyttet av f.eks. banker og finansieringsselskaper når de ansetter folk.

En annen forklaring på at grafologer og astrologer benyttes er at deres utsagn paradoksalte nok ofte synes å stemme. Men årsaken til dette er å finne i at de er så generelt utformet at de ville kunne stemme på hvem som helst.

Det vi vil høre om i et horoskop er våre positive egenskaper, skriver Furnham. Men ikke alt behøver å være positivt. Det er bare bra om en liten forsiktig kritikk skinner igjennom av og til. Forsøk viser at vi er 5 ganger mer rede til å akseptere og kjempe oss igjen i positive enn i negative bedømmelser.

Men én bra ting kan horoskopene likevel føre med seg. De kan være selvpoppfyllende. Ettersom vi synes at de positive uttalelsene stemmer, kan muligens våre positive egenskaper forsterkes av å lese horoskopene. Den som får høre at "siden du er jomfru er du et ærlig menneske," blir kanskje noen ganger ærligere, skriver Adrian Furnham.

FOLKVETT, nr. 2/1991.
(Litt forkortet)

Om alternativ medisin i Nederland

Av Cees Renckens
gynekolog Westfries Gasthuis Hooorn
Ronald van Otterlo
kommunelege Havøysund

Hvilken fremtidig plass skal den alternative medisinen ha? Dette er et aktuelt diskusjonstema, og i desember 1990 arrangerte Legeforeningen et seminar om alternativ medisin på Soria Moria i Oslo. Med utgangspunkt i denne diskusjonen tar artikkelforfatterne her for seg forholdene i Nederland, hvor den alternative medisinen har hatt en betydelig oppblomstring. De tar utgangspunkt i den alternative medisins barndom og utvikling, frem til dagens situasjon.

Forfatterne uttrykker også en sterk bekymring over den 'motepregede' utviklingen som har funnet sted når det gjelder alternativ medisin, og mener at den nederlandske legeforening har inngått for mange kompromisser.

Siden 1865 har man hatt en lov i Nederland som sier at utøvelse av medisin kun er forbeholdt personer med universitetsutdanning innen faget. Denne loven ble fra begynnelsen av overtrådt i stor skala av ikke-autoriserte, og dette kvakksalveriet varte inntil midten av det 20. århundre. Virksomheten bestod på denne tiden for det meste av omsetning av hemmelige midler, kryddermedisin og såkalte magnetisører (Paranormale helbredere).

Fra tid til annen ble disse uautoriserte stilt for retten og dømt, men utover i 1960-årene forandret mønsteret seg som følge av påvirkning fra folkeopinionen. De uautoriserte helbrederne ble mer selvbevisste, og profilerte seg som mennesker med overnaturlige evner, og som helbredere med alternative oppfatninger om vitenskap og medisin.

Antall leger som på denne tiden benyttet seg av ikke-autoriserte behandlingsmetoder var svært få, men dette antallet har de siste 20

årene økt dramatisk.

I 1978 ble en regjeringsoppnevnt ekspertkomite nedsatt for å vurdere og å komme med en uttalelse om hvilken innvirkning den alternative medisinen hadde på samfunnet. Rapporten kom ut i 1981, og inneholdt anbefalinger som førte til øket anerkjennelse og til bedre regulering av alternativ medisin (1). Man ønsket bl.a. - å få en godkjent utdanning av utøvere av alternativ medisin. - å vitenskapelig dokumentere effekten av alternative metoder. - å innlemme alternative helbredelsesmetoder i forsikringssystemet (når anvendt av leger).

Loven fra 1865 ønsket man å erstatte med en lov som innbefattet ikke-leger.

Rapporten ble gjenstand for mye kritikk. Psykologen van Dam, som var medlem av komiteen, publiserte en avvikende oppfatning (1). Han hevdet at: "det eksisterer kun en vitenskapelig medisin. Denne stiller store krav til seg selv, og har ikke plass til pseudovitenskap. Denne medisinske vitenskap er i kontinuerlig utvikling, og omfatter enhver behandlingsmetode hvor man har påvist behandlingseffekt."

Den nederlandske legeforeningen (KNMG) sluttet seg i store linjer til van Dams syn. Også regjeringen reagerte til å begynne med kritisk, og avviste spesielt tanken om forsikringstilknytning.

DAGENS SITUASJON

Veksten av den alternative sektor gikk tross denne motstand ufortrødent videre.

I 1979 ble antall kontakter mellom pasienter og utøvere av alternativ medisin anslått til syv millioner per år (1). I 1987 hadde en million pasienter (dvs. en av 14 nederlendere) totalt 12 millioner kontakter med en alternativ hjelper (2). Til sammenligning lå antall >

kontakter med vanlig huslege samme år på 50 millioner.

Antall organiserte utøvere av alternativ medisin var i 1987 på ca. 4000. Av disse var ca. 1000 utdannede leger (nesten utelukkende allmennpraktikere og svært få spesialister). Ca. 1.500 er fysioterapeuter og omtrent 1.500 har ingen helsefaglig utdanning. Allmennpraktikeren utøver som regel homeopati og antroposofisk medisin ved siden av vanlig praksis, mens fysioterapeutene hovedsakelig holder seg til akupunktur og manuell terapi. Det er også en virksom gruppe på ca. 5000 utøvere av alternativ medisin. Hos disse er det særlig parapsykologisk medisin (healing osv.) og naturmedisinske metoder som praktiseres.

Den totale årlige omsetningen i den alternative sektor er på 570 millioner gylden (ca. 1800 millioner norske kroner) (2). Til sammenligning koster den totale offentlige helsetjeneste i Nederland omtrent 38 milliarder gylden per år (ca. 9% BNP.) Største del av dette beløpet blir brukt til sykehus, sykehjem og spesialisttjenester. Den samfunnsmessige betydning av alternativ medisin blir derfor relativt stor innenfor primærhelsetjenesten.

Etter hvert har holdningen til alternative metoder blant medisinske og apotekere blitt mindre avvisende. Ifølge enquete blant allmennpraktikere mente 60% av de spurte at en eller flere alternative behandlingsmetoder har større effekt enn placebo (3). Spesielt så allmennpraktikere positivt på homeopati, akupunktur og manuell terapi. Det viser seg likevel at de fleste medisinske spesialister fortsatt inntar en sterkt avvisende holdning.

Alle apotekere, som i Nederland er frie næringsdrivende, selger homeopatiske midler. Noen prinsipiell diskusjon i disse kretser har det ikke vært hittil.

Myndighetene har bidratt til finansieringen av undersøkelser av effekten av alternative metoder. Dette har ikke resultert i påvis-

lige behandlingseffekter. Tvert imot har man publisert en del klare negative undersøkelsesresultater (4, 5, 6).

Fra mai 1989 har forsikrings-selskapene fullt ut forpliktet seg til å refundere homeopatiske og antroposofiske medisiner. Siden disse midlene ikke fyller registreringskravene til legemidler, har man begrenset utleveringen til midler som er beskrevet i "Deutsche Homeopatische Arzneibuch".

Styret i legeforeningen har også etter hvert inntatt en mer tolerant holdning. Man begynte å snakke om "additive" behandlingsmetoder, som ved visse indikasjoner, og anvendt av leger, kunne være akseptable.

LEGER OG ALTERNATIV MEDISIN

Hovedmotivet for å oppsøke utøvere av alternativ medisin blitt oppgitt å være misnøye med den tradisjonelle medisin. Det er da naturlig å spørre seg om denne omsorgen virkelig er så dårlig. Etter vår mening er dette ikke riktig. Nederland er et av de land i verden med best legedekning: en av 450 nederlendere er legeutdannet. Av disse er 6.500 allmennpraktikere og 1.100 er spesialister. Spesielt allmennpraktikeren har i sin utdanning fått vektlagt de sosiale og psykologiske faktorer ved sykdom, og disse er vel trent i kommunikasjon og i sosiale relasjoner. Tross dette høye nivået i den nederlandske helsetjeneste, har man sett et økende tjenesteforbruk i den alternative sektor. For den vanlige lege er det en stadig kilde til irritasjon at hans pasienter også oppsøker alternative behandlere. Dette spesielt med tanke på at pasientene ofte blir gitt en uriktig og av og til absurd forståelse om hvordan sykdom oppstår og utvikler seg, og om hvordan den menneskelige kropp fungerer. Også den medikalisierende effekten av alternativ medisin, hvor enhver lidelse og all slags form for ulyst blir "behandlet", er en torn i øyet på mange leger.

Det faktum at såpass mange leger benytter seg av alternative metoder er meget bekymringsfullt, og trenger

en forklaring. For liten skolering i i vitenskapelig tenkning, noe som i legens utdanning er mangelfull, synes å være viktig i denne sammenheng. Utdanningen gir unge leger meget god kunnskap, men hvordan denne kunnskap har oppstått og utviklet seg, blir ikke godt nok belyst. Vi mener at mer oppmerksomhet må rettes mot medisins historie og det vitenskapelige fundament, for å gi nyutdannede leger øket resistens mot alternativ medisin. En annen faktor av betydning for det økende antallet leger som praktiserer alternative metoder, har sannsynligvis vært den store arbeidsledigheten blant unge leger. På grunn av mangel på stillinger innenfor skolemedisin, begynte mange å sikte seg inn mot alternativ medisin, noe som var sterkt etterspurt av publikum.

PUBLIKUMS HOLDNING

Også publikums økende behov for alternativ medisin krever en forklaring. Ut fra en medisinsk synsvinkel er oppblomstringen av alternativ medisin ikke forståelig, siden det ikke har vært snakk om nye vitenskapelige data eller nye meningsfylte teoridannelser. Man kan tenke seg at noe av forklaringen ligger i at dette er et motepræget fenomen, hvor sosiologiske og psykologiske faktorer er viktige. Videre er det i samfunnet ellers en generell negativ oppfatning av vitenskap, og dens utvikling, (jfr. miljøforurensning og kjernekraftproblemer). Også massemedia vier stor oppmerksomhet til moderne medisiner og deres bivirkninger, som f.eks. thalidomide og DES-affæren (DES: Dietylstilbestrol - antiabortmiddel, hvor man så utvikling av vaginal Carcinom hos døtre av brukere etter 14-25 år. I verdenssammenheng representerte dette flere hundre tilfeller).

Vi vet at mange mennesker har en naturlig preferanse for naturmedisiner (botaniske midler). Samtidig sitter folk flest med inntrykk av at skolemedisinen kan behandle nesten alt, og man er lite villig til å godta dens begrensninger. Dette leder i en velferdstid til øket konsum, hvor både skole og alternativ medisin blir utsatt for en utstrakt bruk. Også det faktum at så få leger er avvisende til alternativ medisin, samt at de

selv benyttet seg av dette i sin praksis, bidrar til å øke dette konsumet.

Selv i 1991 har den vanlige pasient ofte for liten innsikt i hvordan kroppen fungerer ved sykdom og helse og har derved et utilstrekkelig forsvaret mot slik villedende medisinsk påvirkning.

KONKLUSJON

- Oppblomstringen av alternativ medisin bygger, som tidligere skissert, særlig på sosiale og psykologiske faktorer hvor leger har liten innflytelse.

- Utviklingen er bestemt av moteprægede oppfatninger og konsumtisme.

- Blant publikum og politikere kan man ikke forvente en saklig diskusjon om nytteverdien av bestemte behandlingsmetoder.

- Den vanlige nederlandske lege som holder fast ved ortodoks medisin (heldigvis fortsatt i stort flertall) spør seg av og til fortvilet om hva man kunne ha gjort for å ha avverget denne uheldige utvikling.

- Vi tror at skaden kunne ha vært begrenset med en kraftigere og mer entydig holdning fra den nederlandske legeförening.

- Det hadde vært bedre om legeföreningen ikke hadde inngått kompromisser men holdt fast ved de vitenskapelige røtter som ligger til grunn for vår moderne medisin.

Vi tror tiden nå er moden for en forandring. Innen legeföreningen har man nå en diskusjon gående om hvilken fremtidig plass alternativ medisin skal ha. Det er mulig at den oppblomstring av alternativ medisin vi har sett i Nederland er over sitt høydepunkt, men sannsynligvis vil dette kostbare, men likevel temmelig uskyldige motefenomen fortsatt hevde seg en tid fremover.

Hvordan vil man utviklingen skal gå her i Norge?

Gjengitt med forfatterens tillatelse.
Se referanser på neste side. >>>>

Litteratur

1. Alternatieve geneeswijzen in Nederland, rapport van de commissie «Muntendam» 1981 staatsuitgeverij Den Haag 1981.
2. Maessen, van den Brink. De kwantitatieve betekenis van de alternatieve geneskunde in de jaren tachtig. (kvant. betydning alt. med. i 80 årene.)
3. Visser GJ. Alternatieve geneeswijzen in de huisartsenpraktijk. (alt. med. behandlingsmetoder i almenpraksis). (Huisarts en wetenschap 1988; 31: 252-6.
4. Beutler G, Attevelt JIM et al. Paranormal healing and hypertensjon. BMJ 1988; 296: 1491.
5. Knipschild P. Looking for gall bladder disease in the patients iris. BMJ 1988; 297: 1578-81.
6. Riet G, Kleijnen J ter, Knipschild P. Akupunktur, nawoord en anbevelingen. Huisarts en wetenschap 1989; 32: 308-9.
7. Alternative Therapy British Medical Association may 1986. London: Chamelon Press.
8. Public perception of benefits and harms from scientific advance. New Scientist 28 april 1988.

○

KILDE: Den Norske Lægeforenings tidsskrift nr. 14, 1991, 111.

NOTISER

DE MYSTISKE KORNSIRKLENE

De mystiske avtrykkene i korn-åkrer trenger ingen paranormal forklaring. Fred Day har stått frem og fortalt at han allerede for 47 år siden laget mystiske sirkler i en åker. Han gikk på styltrær gjennom kornet, slik at det ikke fantes spor etter noen som hadde gått der. Sirklene kan lages enkelt ved at man fester den ene enden av et tau til en påle i bakken; så drar man den andre enden rundt til aksene er tilstrekkelig nedtrykte.

Skeptiker, nr. 4/1990.

MIL JØ-HF AL ING

Den norske healeren Hugo Stenberg 'healer' ikke bare mennesker men også forurenset natur. Grantrær som er blitt healet vokser fire ganger så fort som andre grantrær

hevder han. Dessuten kan han, stadig ifølge eget utsagn, 'heale' syk skog til og med på avstand. Han er dessuten i gang med å helbrede sydamerikansk regnskog ved å legge hendene på en globus.

Skepsis, nr. 1/1991.

CHRISTIAN SCIENCE

Et ektapar i Boston, som er medlemmer av Christian Science, er av en domstol blitt funnet skyldige i deres toårige sønns død. Barnet hadde tarmslyng, som ifølge legene straks måtte opereres. Foreldrene mente imidlertid at sykdommen kom av synd og at den derfor skulle leges med bønner. Nå risikerer de en fengselsstraff på 20 år.

Skeptiker, nr. 4/1990.

ARGENTINSK SKEPTIKERGRUPPE DANNET

I fjor ble det dannet en slik gruppe også i Argentina. Den har tatt navnet Centro Argentino Para la Investigacion y Refutacion de la Pseudociencia. Gruppen vil bl.a. vie oppmerksomhet mot astrologi, parapsykologi, ufologi, sekter og kvakksalveri.

BASIS, nr. 10/1990.

TORTURET FOR UNDERVISNING I EVOLUSJON

Farouk Mohammed, prof. i biologi ved universitetet i Kartoum, er fengslet utenrettergang av den sudanske regjeringen. I et brev som ble smuglet ut fra fengslet har han fortalt at hans 'forhørsleder' gjorde det klart for ham at hans 'forbrytelse' var å undervise om evolusjonslæren. Han er blitt utsatt for fysisk tortur og er også blitt hindret i å forrette sine bønner. Både prof. Ibrahim og regjeringen bekjenner seg til islam, i sistnente tilfelle en mer fundamentalistisk variant av islam.

BASIS, nr. 10/1990.

Wings of Illusion

The Origin, Nature and Future of Paranormal Belief

JOHN F. SCHUMAKER

John F. Schumaker is a clinical psychologist who has taught psychology in the United States, Zambia, South Africa and Australia

HVORFOR ER TRO PÅ DET PARANORMALE FREMDELES ET AV DE FÅ VIRKELIG UNIVERSELLE ELEMENTENE AV MENNESKETS KULTUR, SELV GJENNOM DEN NÅVÆRENDE PERIODEN HVOR TRADISJONELL TRO BLIR BORTTÆRT? HVA SLAGS IMPLIKASJONER FOR MENNESKEHETENS FREMTID REPRESENTERER VÅR VIRKELIGHETSUTFORDRENDE TRO?

JOHN SCHUMAKER VISER OSS HER ET UNIKT OG HØYST FORUROLIGENDE PERSPEKTIV PÅ PARANORMAL TRO, I DET HAN TACKLER BEGGE DISSE SPØRSMÅLENE I ET FASCINERENDE STUDIUM AV DE PSYKOLOGISKE OPPRINNELSENE TIL VÅR TRO PÅ DET PARANORMALE.

VED Å BENYTTE NYE KONSEPTER PÅ DET 'PARANORMALE' ER SCHUMAKER I STAND TIL Å KASTE LYS OVER ET OMRÅDE AV PSYKOLOGISKE ANLIGGENDER SOM INN TIL NYLIG IKKE HAR VÆRT SATT I SAMMENHENG MED DET PARANORMALE.

SCHUMAKERS ENDELIGE ANALYSER SOM PEKER MOT AT PARANORMAL TRO HAR SAMMENHENG MED INTOLERANSE, DESTRUKTIVITET, OG BRUTALITET SETTER FART I SERIØSE SPØRSMÅL OM FORENELIGHETEN MELLOM SLIKE TROSFØRESTILLINGER OG MENNESKEHETENS FREMTID.

DE VIDTREKKENDE KONSEKVENSENE AV DENNE BOKEN OG DEN UTFORDRENDE NATUR HOS DE TESER DEN UTVIKLER BURDE VEKKE INTERESSE HOS ET STORT PUBLIKUM. OGSÅ FAGFOLK INNEN PSYKOLOGI, RELIGIONSSTUDIER, OG SOSIOLOGI VIL FINNE DETTE ARBEIDET VERDIFULLT. OG DET VIL ALLE SOM FORSØKER Å FORSTÅ DEN MENNESKELIGE NATUR I EN TID MED KRISER.

BOKEN KAN BESTILLES HOS:

REBECCA HARKIN, POLITY PRESS, 108 COWLEY ROAD, OXFORD, OX4 1JF

PRIS: INNBUNDET £ 29.50 + £ 1.50 I PORTO.

BOKEN KAN BETALES MED SJEKK VEDLAGT BESTILLINGEN, ELLER MED KREDITKORT: [Access/Visa//American Express/Diners Card]
